

Гене́за і розвиток дизайну ландша́фтів в історичному середовищі великих міст

Кушнір, Богданова Юлія

Кафедра Дизайну архітектурного середовища, Національний університет "Львівська політехніка", УКРАЇНА, м.Львів, вул.С.Бандери, 12, E-mail: tanjysha_mulo@yahoo.com

Abstract – Landscape gardening– one of ancient directions of economic activity of man. Every country, following national traditions, created its typical landscape gardening: Japanese garden, English lawn or French boulevard

Maintenance of ecological balance between society and nature is one of main modern problems which becomes more and more pressing in the world.

It is important today in particular, while the growth of big cities causes the emergence and worsening of such problems as pollution of air, water, and soil with industrial, utility, energy production and transportation wastes, noise, valuable landscapes loss, too big recreational loads on ecosystems, these all replace natural processes, that last for ages.

The green planting among buildings facilitate meso- and microclimate and sanitary hygienic conditions: plantings slow down the speed of wind, detain a dust and aerosols, take in gas admixtures from the air, diminish the sound waves power etc. In settlements they create a natural landscape environment.

Ключові слова – Landscape gardening, boulevard, city garden, park, street.

I. Вступ

Озеленення – один із стародавніх напрямів господарської діяльності людини. Кожна країна, виходячи із своїх національних традицій, створила своє, характерне тільки для неї озеленення: японський сад, англійський газон чи французький бульвар. Проте озеленення має і спільну рису: намагання покласти в його основу архітектурно-художні принципи, які забезпечують не лише естетизацію довкілля, але й поліпшують його санітарно-гігієнічні й архітектурно-планувальні параметри.

Особливо це важливо сьогодні, коли в міру росту великих міст проявилися і загострилися проблеми: забруднення повітря, вод і ґрунтів викидами промисловості, комунальних виробництв, енергетики і транспорту, шумова загроза, відтиснення природи і втрата багатьох цінних ландшафтів.

II. Класифікація міських зелених насаджень за їхнім призначенням

Міський сад – структурний елемент системи озеленення міста – призначений для короточасного відпочинку населення. Обмежена площа (від 2 до 6 га) і їх розташування в системі житлових районів або центру міста не допускають широку номенклатуру функціональних зон. Головні входи в сад влаштовують у місцях концентрації пішоходів. За характером використання міські сади можуть бути прогулянковими і видовищними.

Міські сади для прогулянок, що межують з міськими вулицями і площами, часто використовують для транзитного руху пішоходів. У цьому випадку їх планувальна структура повинна будуватися з

урахуванням напрямку і величини пішохідних потоків. Основними елементами такого саду є головна алея, яка з'єднує всі площі і споруди і достатня за шириною для руху двох зустрічних потоків (ширина однієї смуги руху 0,75 м).

Сади при видовищних спорудах можуть розташовуватися всередині квартальної забудови і, на відміну від прогулянкових, не мати спільних меж з вулицями і площами. Їх планувальну структуру слід вирішувати у вигляді своєрідного відкритого фойє для глядачів. Тому напрямок алеї і розташування площадок потрібно пов'язувати з основними входами видовищних споруд. Пропускна здатність таких садів слід розраховувати з урахуванням ємності споруд. Транзитний рух пішоходів тут має бути виключеним.

Сади житлових районів призначені для періодичного відпочинку в природному оточенні населення даного району. Планувальна організація території такого саду повинна задовільняти потреби населення в різних видах відпочинку, забезпечувати пішохідний зв'язок найкоротшим шляхом з громадським центром, зупинками громадського транспорту, місцями праці. Пішохідну доступність саду слід приймати від 0,75-1,2 км (з врахуванням кліматичних підрайонів). Площа саду без спортивного комплексу повинна становити не менше 3 га з розрахунку 5-7 м²/жит. (на I чергу) і 8-11 м²/жит. (на перспективу).

Міджквартальні сади при житлових комплексах являють собою озеленені території, розташовані в радіусі не більше 500 м від житлових будинків, площею не менше 1 га, призначені для проведення щоденного вільного часу за місцем проживання. Спостерігається тенденція організації садів спортивної спеціалізації. На їх території повинні бути створені умови для занять фізкультурою і спортом, спортивних ігор, проведення навчально-тренувальних занять.

Сквери - це зелені насадження на площі чи вулиці, які відіграють архітектурно-декоративну роль і використовуються для короткотривалого відпочинку. Влаштовуючи сквери на території міста, можна більш рівномірно розмістити зелені насадження, одержати швидкий декоративний і санітарно-гігієнічний ефект. Вони служать місцем короткотривалого відпочинку, маршрутним пересуванням транзитних пішоходів, часто на них встановлюють пам'ятники, кіоски, рекламні тумби тощо. Залежно від функціонального призначення сквери поділяють на найбільш типові групи: тихого відпочинку і прогулянок, меморіальні, історико-архітектурні, музичні, розважальні, виставкові (квітів, скульптури і т.д.), декоративні (без відпочинку), інформаційні (з алеями і без алеї), розмежувальні, ігрові (дитячі, молодіжні).

Бульваром називають озеленену смугу вздовж транспортної магістралі, яку використовують для пішохідного руху і короткотривалого відпочинку. В сучасному озелененні бульвари відіграють роль зелених артерій, якими в місто надходить свіже повітря від приміського лісопаркового поясу. Для цього потрібно організувати таку систему озеленення, яка б забезпечила об'єднання різних типів зелених насаджень мережею бульварів. Бульвари є активним засобом формування міського середовища з високими естетичними якостями. Як лінійні елементи вони відіграють важливу роль у створенні безперервності міської системи озеленення. Бульвари створюють, як правило, вздовж основних міських магістралей і набережних.

Вулиці озеленюють в єдиному комплексі із забудовою, підземними і надземними вуличними спорудами, з врахуванням санітарно-гігієнічних, транспортних та інших вимог. Беручи до уваги постійно зростаючий потік транспорту, збільшення загазованості і запиленості повітря, підвищення шумового забруднення, вуличне озеленення з кожним роком стає все більше необхідним.

Висновок

Зелені насадження серед забудови сприяють поліпшенню мезо- і мікроклімату та санітарно-гігієнічних умов: насадження сповільнюють швидкість вітру, затримують пил і аерозолі, поглинають газові домішки з повітря, зменшують

силу звукових хвиль тощо. В населених пунктах вони створюють природне пейзажне середовище.

References

- [1] П.И. Приходько. Ландшафтная композиция малого сада. // «Будівельник». Киев – 1976. -83 с. – С. 57-66.
- [2] И.А. Косаревский. Композиция городского парка. // Научно-исследовательский институт теории, истории и перспективных проблем советской архитектуры в г. Киеве. «Будівельник». Киев – 1977. -139 с. – С. 37-60, 111-138.
- [3] Дж. Саймондс. Ландшафт и архитектура. // Издательство литературы по строительству. Москва – 1965. -183 с.
- [4] Джон Брукс. Краткая энциклопедия садового дизайна. // Dorling Kindersley Лондон – Нью-Йорк – Сидней – Москва - 2008. -223 с.
- [5] В. І. Тимофієнко. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни і поняття.//Видавництво Інституту проблем сучасного мистецтва. Головкивархітектура. К.-2002.-450 с.-с.263.
- [6] М.И.Черкасов. Композиции зелёных насаждений. Издательство Министерства коммунального хозяйства РСФСР Москва 1960. -344с.
- [7] В.Н. Горбачёв. Архитектурно-художественные компоненты озеленения городов. Учебное пособие для художественно-промышленных вузов и архитектурных факультетов. Москва. Высшая школа. 1983. – 207 стр.